

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Правни основ за доношење Закона о изменама и допунама закона о безбедности саобраћаја на путевима садржан је у члану 97. став 1. тачка 13) Устава Републике Србије („Службени гласник РС” број 98/06) којим је између осталог прописано да Република Србија обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлози за доношење закона садржани су у чињеници да је у протеклом периоду забележен повећан број саобраћајних незгода у којима су учесници деца, млади и неискусни возачи. У циљу заштите управо ових категорија учесника у саобраћају пооштрене су постојеће санкције Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Предложеним изменама и допунама Закона обезбеђује се већа проточност саобраћаја на путевима и повећава ефикасност контроле саобраћаја и њеног утицаја на безбедност.

Истовремено, предложеним изменама стварају се услови за увођење информационог система у области оспособљавања кандидата за возаче и техничког прегледа моторних возила, а такође врши се и усклађивање поменутог закона са Законом о прекршajима.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. став 1. предложена је измена и допуна у смислу увођења термина „систем“, као намера да се укаже на потребу постојања системске заштите безбедности саобраћаја на путевима, и да се подигне на виши ниво управљање безбедношћу саобраћаја. Избрисан је термин „право на управљање“, јер права грађана спадају у уставно-правну категорију, а у конкретном случају ради се о привилегији која може бити ускраћена на законом предвиђен начин.

У члану 2. Нацрта предложено је брисање става 3. из члана 4. ЗБС-а, јер је уочено да у пракси није заживела ова материјална одредба (добивање дозволе за делатност од министарства надлежног за трговину и услуге).

У члану 3. Нацрта предложене су измене и допуне члана 4. ЗБС-а, са намером да се прошири делокруг активности субјеката и њихово деловање на најмлађу популацију учесника у саобраћају, и увођење безбедности саобраћаја у наставне планове и програме средњих и основних школа.

У члану 4. Нацрта предложене су измене и допуне члана 7. ЗБС-а. Извршено је уподобљење са европским правом из области друмског саобраћаја (конвенције и препоруке) у вези маса возила. Остале измене односе се на обавезе појединих учесника у саобраћају и дефинисање појединих возила. Поред наведеног дефинисани су термини везани за одговорности управљача пута, у складу са међународним стандардима.

У члану 5. Нацрта предложене су измене и допуне члана 8. ЗБС-а. Уместо термина „може“ додаје се термин „оснива“, што значи да је у правној норми дат императив да се мора основати тело за координацију безбедности саобраћаја на путевима. Даје се већи значај

Агенцији за безбедност саобраћаја у вези делокруга рада наведених тела, а све на основу одлука Владе.

У члану 6. Нацрта предложене су измене и допуне члана 9. ЗБС-а, у смислу проширења овлашћења и надлежности Агенције за безбедност саобраћаја.

У члану 7. Нацрта предложено је брисање става 5. у члану 10. ЗБС-а, са циљем да се уведе виши ниво финансијске дисциплине у раду Агенције.

У члану 8. Нацрта предложене су измене и допуне члана 11. ЗБС-а, у циљу уподобљавања терминологије која је у вези са Националном стратегијом безбедности саобраћаја на путевима. Спровођење стратегије се врши кроз акционе планове, а пре доношења стратегије дефинишу се визије (стање безбедности саобраћаја којем се тежи).

У члановима 9. и 10. Нацрта предлаже се допуна чланова 12. и 13. ЗБС, а у вези акционих планова и спровођења стратегије, како на локалном тако и на националном нивоу.

У члану 11. Нацрта предложене су измене и допуне члана 14. ЗБС-а, са циљем транспарентности података из области безбедности саобраћаја, како би се јавност упознала са истима.

У члану 12. Нацрта предложене су измене и допуне члана 17. ЗБС-а, и том приликом су поред постојећих извора средстава за финансирање безбедности саобраћаја додати и нови (новчане казне за привредне преступе, таксе за увиђаје саобраћајних незгода и део премија полиса осигурања од аутоодговорности), јер је уочено да су ова средства у претходном периоду била ван домашаја финансирања.

У члану 13. Нацрта предложене су измене и допуне члана 18. ЗБС-а, у циљу прецизног дефинисања расподеле средстава за финансирање безбедности саобраћаја.

У члану 14. Нацрта предложена је измена члана 19. ЗБС-а, и том приликом је прецизирана расподела и намена средстава за финансирање безбедности саобраћаја на путевима, са прецизирањем рокова извештавања о утрошку наведених средстава.

У члану 15. Нацрта предложена је допуна члана 26. ЗБС-а, у циљу доношења подзаконског акта којим ће се ближе прописати начин организовања и спровођења организованог превоза деце.

У члану 16. Нацрта предложене су измене и допуне члана 31. ЗБС-а. Предложено је да алкохолисаност лица које се превози на предњем седишту моторног возила не буде опредељујућа за законитост њиховог учешћа у саобраћају, јер је уочено да се у оперативном поступању вршило санкционисање и путника који су били алкохолисани а да при том нису ометали возача приликом управљања возилом. У циљу подизања нивоа безбедности деце предложено је поштравање услова приликом њиховог превоза у возилима, у смислу начина превожења.

У члану 17. Нацрта предложена је измена члана 37. ЗБС-а. Терминолошки је прецизирано шта су изузеци од забране кретања возилом уназад. Поред тога, предложено је и да кретање возилом уназад на местима где је забрањено заустављање више не буде прекршај, с обзиром да је такво поступање возача из објективних разлога врло распрострањено, и да већ постоји прописана њихова одговорност у случају да то чине на небезбедан начин.

У члану 18. Нацрта предложена је измена члана 40. ЗБС-а. Овом изменом се постиже да више не спадају у противправно понашање поступања возача бицикла којим он врши дозвољене радње (скретање, обилажење, претицање).

У члану 19. Нацрта предложена је измена члана 41. ЗБС-а, на основу које би се превелика брзина кретања возила и вожња од стране потпуно алкохолисаног возача сматрала насилничком вожњом. На овај начин би се, због оштријих санкција, постигао већи утицај на смањење броја ових прекршаја, који спадају у најгрубље видове противправног понашања у саобраћају.

У члану 20. Нацрта предложено је брисање става 2. у члану 45. ЗБС-а. Евентуална обавеза уградње граничника брзине у одређена возила спада у услове за учешће возила у саобраћају, што би требало да буде предмет подзаконског акта.

У члану 21. Нацрта предложена је измена и допуна члана 55. ЗБС-а. Најпре, предложена је исправка нелогичне употребе везника у ставу 3. Осим тога, предложено је и додавање новог става 7. којим би описана претицања и обилажења (која се и иначе из логичних разлога често примењују) постала законита, уз услов да су предузета на безбедан начин и без ометања осталих учесника у саобраћају. На овај начин би се утицало на проточност саобраћаја.

У члану 22. Нацрта предложена је измена и допуна члана 66. ЗБС-а. Предложено је проширење изузетака од забране заустављања возила, уз услов да се не угрожава безбедност учесника у саобраћају (на приступној саобраћајници, колском пролазу између стамбених зграда, на пролазима у блоковима насеља, на саобраћајницама ван уличних паркиралишта које повезују паркинг просторе и стамбене зграде са другим саобраћајницама). На овај начин се више не би сматрала деликтом безбедна поступања возача, која су и иначе оправдана и врло распрострањена.

У члану 23. Нацрта предложена је измена члана 67. став 5. ЗБС-а. До сада је постојала само обавеза возача да носи светлодбојни прслук ако се налази ван возила на коловозу. Овим предлогом, та обавеза би постојала и за друга лица из возила, чиме би се несумњиво утицало на њихову безбедност.

У члану 24. Нацрта предложена је измена члана 70. став 2. ЗБС-а, из разлога термилошке усклађености са текстом одредаба када се дају изузеци од одређених правила саобраћаја.

У члану 25. Нацрта предложена је измена члана 72. став 4. ЗБС-а, на основу које би се лице које управља вученим возилом одредило као возач. На овај начин би било појашњено да за њега важе сва правила и ограничења као и за друге возаче, а осим тога би то представљало и термилошко усклађивање с обзиром да се у члану 73. ЗБС ово лице већ назива возачем.

У члану 26. Нацрта предложена је измена члана 89. става 4. ЗБС-а, на основу које би се прописани начин групног кретања трицикала и мотоцикала уподобио са реалним стањем, и потребама вишег нивоа безбедности њиховог учествовања у саобраћају.

У члану 27. Нацрта предложена је измена и допуна члана 90. ЗБС-а. Овим би се управљање возилом на једном точку експлицитно одредило као недозвољено.

У члану 28. Нацрта предложена је измена и допуна члана 91. ЗБС-а. На основу научно-техничких сазнања о ергономији возила, предложено је да возачи и путници у/на возилима са уграђеним кабинама не морају да носе заштитну кацигу. У циљу подизања нивоа безбедности предложено је да возачи и путници на бициклима и мопедима за време вожње ноћу, односно у условима смањене видљивости, морају носити светлоодбојни прслук. На овај начин, ова категорија учесника ће бити уочљивија у саобраћају.

У члану 29. Нацрта предложена је измена члана 93. става 7. ЗБС-а, у циљу терминолошке усклађености са прописаном дефиницијом врсте возила.

У члану 30. Нацрта предложена је измена члана 99. став 3. ЗБС-а. Предлаже се брисање непотребног одређења начина пропуштања пешака, с обзиром да је то већ одређено другим правилима саобраћаја.

У члану 31. Нацрта предложена је измена и допуна члана 105. ЗБС-а. Предложено је проширење обавеза возача и путника приликом заустављања и паркирања возила на зауставној траци аутопута или мотопута. До сада су се наведене обавезе односиле само на заустављање и паркирање на коловозу, а зауставна трака по дефиницији није део коловоза.

У члану 32. Нацрта предложена је измена члана 111. ЗБС-а. Прецизирани су услови примене жутог ротационог светла на трактору, као и обавеза прописног означавања прикључка за извођење радова када је прикључен на возило које учествује у саобраћају на путу.

У члану 33. Нацрта предложена је измена члана 112. ЗБС-а. Претовар је одређен као прекорачење укупне масе возила у односу на највећу дозвољену масу возила, уместо досадашње одредбе која се односила на однос масе терета и носивости возила. Ово је предложено у циљу ефикасније контроле, с обзиром на непосреднију доступност података о укупној маси и највећој дозвољеној маси возила. Поред тога, предложено је и брисање одредбе о прекривању расутог терета, с обзиром да већ постоји казнена одредба за расипање тог терета по путу.

У члану 34. Нацрта предложена је допуна члана 134. ЗБС-а, којом се уређује постављање средства за снимање саобраћаја на носач саобраћајне сигнализације. Овим се желело избећи евентуално оспоравање законитости постављања, јер по досадашњим прописима ово није било дозвољено.

У члану 35. Нацрта предложена је измена Члана 156 ЗБС-а. који није примењив јер не дефинише услове за спровођење ревизије, провере и дубинске анализе што је довело до ситуације да је у протеклих 5 година од примене закона ови послови везани за безбедност пута нису рађени. Не дефинише ни појам ревизор нити проверивач, што је довело до ситуације да нису усвојени правилници на основу којих би послови ревизије, провере и дубинске анализе били реализовани.

У члану 36. Нацрта предложено је додавање чланова 156а, 156б, 156в, 156г, 156д, 156ђ, 156е, 156ж, 156з, 156и, 156ј, 156к, 156л и 156љ чијим дефинисањем појмова и разрадом се стичу услови да се послови безбедности из угла пута раде на стручан и професионалан начин у складу са добром праксом.

У члану 37. Нацрта предложена је измена члана 160. став 1. ЗБС-а. којом је прецизније дато одређење пешачке зоне. У још увек важећој верзији Закона стоји да је у овој зони дозвољен искључиво саобраћај пешака, што не одговара истини, па је изменом исправљено.

У члану 38. Нацрта предложена је измена члана 163 ЗБС-а, у циљу термилошке усклађености.

У члану 39. Нацрта предложена је измена и допуна члана 174. ЗБС-а, која се тиче дужности учесника у саобраћају у случају саобраћајне незгоде. Сврха предлога је да се избегне непотребна процедура и трошкови узимања и анализе крви или крви и урина. Овим предлогом се јасно прописује у којим случајевима је то неопходно, а у којим случајевима би као валидни били узимани резултати испитивања.

У члану 40. Нацрта предложена је измена члана 178. ЗБС-а, којом се ближе уређују услови под којима странац, односно лице са страном возачком дозволом, може управљати возилом на територији Републике Србије.

У члану 41. Нацрта предложена је измена и допуна члана 179. ЗБС-а. Овим предлогом се регулише замена страних возачких дозвола и продужава рок за њихову замену са 6 на 12 месеци.

У члану 42. Нацрта предложена је измена и допуна члана 182. ЗБС-а. Предложено је поштравање ограничења у погледу услова за управљање са пробном возачком дозволом: продужен је рок њеног важења, проширена је листа возачких категорија за које се она издаје, предлаже се ограничење у вези снаге мотора, продужава се временски период забране управљања возилом са пробном возачком дозволом, и прецизирана су ограничења брзине кретања за ове возаче. Предложене мере имају за циљ побољшање безбедности младих и неискусних возача.

У члану 43. Нацрта предложена је измена и допуна члана 183. ЗБС-а. Предложено је поштравање услова за издавање возачке дозволе странцу, у погледу дужине одобреног боравка. Прецизира се и да уколико возач поседује српску возачку дозволу и страну возачку дозволу, на територији Србије мора користити српску возачку дозволу. Додаје се термин „боравак“ због прецизније евиденције возача.

У члану 44. Нацрта предложена је допуна члана 184. ЗБС-а. Аналогно са обавезом лица које поседује возачку дозволу да је има код себе и да је покаже на захтев овлашћеног лица, предложена је иста обавеза и за возача туристичког воза, односно трамваја.

У члану 45. Нацрта предложена је измена и допуна члана 185. ЗБС-а. Рок важења возачке дозволе одређених категорија је скраћен, због уподобљавања са праксом и препорукама ЕУ. Обрисана је и обавеза достављања фотографије у сврху издавања возачке дозволе, јер је непотребна за биометријску документацију.

У члану 46. Нацрта предложена је измена члана 186. става 4. ЗБС-а, којом се утврђује надлежност МУП-а у погледу издавања међународне возачке дозволе.

У члану 47. Нацрта предложена је измена и допуна члана 187. ЗБС-а. С обзиром на алкохолисаност као један од кључних проблема безбедности саобраћаја, предложено је поштравање њене дозвољене границе, као и увођење нове категорије - тзв. високе алкохолисаности.

У члану 48. Нацрта предложена је измена и допуна члана 195. ЗБС-а. Одређено је којим све возилима може управљати возач са возачким категоријама А2 и А1, што иначе недостаје у још увек важећем Закону. Прецизирана је обавеза уписивања у возачку дозволу свих категорија возила којима возач има право да управља.

У члану 49. Нацрта предложена је измена члана 195. става 7. ЗБС-а. Анахрони термини су измењени у складу са Законом о прекршајима.

У члану 50. Нацрта предложена је измена члана 201. ЗБС-а. С обзиром да по Закону о прекршајима органи више не воде прекршајни поступак, одредба је измењена у том смислу.

У члану 51. Нацрта предложена је измена члана 202. ЗБС-а. Одређен је начин уручења саопштења о заштитној мери. Када су у питању лица која имају страну возачку дозволу, предвиђено је да МУП више нема обавезу обавештавања државе чији је орган издао возачку дозволу о свакој заштитној мери, већ само о мерама забране управљања од 6 месеци и дуже.

У члану 52. Нацрта предложена је измена и допуна члана 203. целокупан садржај члана се мења и усклађује са постојећим директивама ЕУ којима се уређује област професионалних возача и издавања СРС сертификата. Члан 203. који је сада на снази је у знатној мери непримењив и у супротности са директивом ЕУ (203/59) која регулише ову област. Уколико се не изврше измене може се поставити питање признавања СРС сертификата стеченог у Републици Србији од стране држава чланица ЕУ, с обзиром да услови за стицање сертификата нису идентични.

У Члану 53. Нацрта предложена је измена и допуна члана 204. целокупан члан је промењен и усклађен са директивама ЕУ којима се уређује област професионалних возача, издавања СРС сертификата и условима које морају да испуњавају правна лица која ће вршити едукацију возача. Члан 204. који је сада на снази је у знатној мери непримењив и у супротности са директивом ЕУ (203/59) која регулише ову област. Уколико се не изврше измене може се поставити питање признавања СРС сертификата стеченог у Републици Србији од стране држава чланица ЕУ, с обзиром да услови за стицање сертификата нису идентични.

У члану 54. Нацрта предложена је измена и допуна члана 205. ЗБС-а. Прецизирани су услови за стицање дозволе за управљање трамвајем, скраћен је рок важења те дозволе у складу са ЕУ препорукама, и дато је правним лицима да организују обуку за возача трамваја уколико добију дозволу за то од Агенције за безбедност саобраћаја.

У члану 55. Нацрта предложена је измена става 1. члана 207. ЗБС-а. због ученог проблема при издавању дозвола за оспособљавање кандидата за возаче. Наиме, одређен број јавних предузећа која су поднела захтеве нису могла добити дозволу за оспособљавање кандидата из правно формалног разлога јер јавна предузећа нису привредна друштва, при чему не постоје разлози због којих јавна предузећа не би требало да се баве пословима оспособљавања кандидата за возаче. Такође, предложена измена става 4. је последица решавања проблема из праксе. Наиме, да би се привредно друштво бавило пословима оспособљавања ван територије седишта привредног друштва, мора да испуни све услове које је испунило да би добило дозволу за оспособљавање у седишту, а што је за привредна друштва подразумевало улагање знатних материјалних средстава без економске оправданости. Услед наведеног у значајном броју насељених места се није могло вршити оспособљавање кандидата а што је условљавало одлазак кандидат у друга места, односно њихове значајне додатне трошкове за оспособљавање. Такође, допуна члана 207. ставом 5 има за циљ обезбеђења услова за рационалнији процес оспособљавања са аспекта и кандидата и ауто школа, без повећања трошкова надлежног органа у погледу вршења надзора и спровођења возачког испита.

У члану 56. Нацрта предложена је измена измена члана 208. став 1. тачке 5) ЗБС-а. због термилошког усаглашавања са осталим одредбама Закона, и одредбама подзаконских акта, у којима се не користи термин „наставни програм“. Допуне у истом ставу су предложене као последица чињенице да је подзаконским актима о оспособљавању кандидата за возаче прописано постојање информационог система оспособљавања кандидата за возаче

(чија је израда при крају) и система за аудио видео снимање, а с обзиром на одредбе прописа о заштити података о личности, утврђена је неопходност да постојање ових система буде уређено законом. Ови системи су уведени у циљу искоришћавања предности које пружају савремене информационе технологије у циљу стварања услова да кандидати стекну знања и вештине неопходне за безбедно и самостално управљање возилом. Примена ових технологија ће, поред битног утицаја на број полицијских службеника који је неопходан за вршење надзора, имала и значајан превентивни утицај на могуће учиниоце прекршаја. Такође, укидањем документације у штампаном облику, односно полагањем теоријског испита путем рачунара, биће створени услови за знатно умањење трошкова оспособљавања.

У члану 57. Нацрта предложена је измена члана 209. став 1. тачке 2) ЗБС-а. због термилошког усаглашавања са осталим одредбама Закона. Допуна ставом 2. наведеног члана је последица уочених проблеми у пракси (ауто школе фиктивно сачињавају уговоре о раду, без подношења одговарајућих пријава) и препоруке надлежног органа за њихово превазилажење. Допуна одређена ставом 3. је предложена на захтев ауто школа и предавача који су стекли потребну дозволу, при чему на основу важећих одредаба нису могли бити ангажовани за предавача од стране ауто школа. Допуна ставом 4. је настала као последица предложених измена одредаба члана 208. Закона у погледу увођења информационог система оспособљавања кандидата за возача.

У члану 58. Нацрта предложена је измена члана 210. ЗБС-а. која је настала као последица уочених недостатака у примени одредаба овог члана. Наиме, ауто школа је, према важећим одредбама овог члана, морала одмах да привремено престане са оспособљавањем кандидата за возаче В категорије, ако остане без једног од три возила, односно без једног од три инструктора вожње, за В категорију, а што имата негативан утицај на оспособљавање кандидата који су исто зпочели, као и на пословање привредног друштва. Предложеном изменом ауто школама је дат рок од тридесет дана да обезбеде прописани број возила, при чему у том року могу наставити рад са преосталим возилима, односно инструкторима вожње.

У члану 59. Нацрта предложена је измена и допуна члана 211. ЗБС-а. која је настала као последица увођења информационог система и система за аудио видео снимање, у процес оспособљавања кандидата за возаче, док је важећа одредба била базирана на постојању евиденција у писаном облику.

У члану 60. Нацрта предложена је измена и допуна члана 214. ЗБС-а. која је извршена као последица предложене измене одредби члана 9. Закона које се односе на послове Агенције за безбедност саобраћаја. Наиме, предложеном изменом брисана је одредба којом је Агенција имала обавезу да: „организује и обезбеђује објављивање стручне литературе из области оспособљавања возача“, што је условило неопходност утврђивања начина за обезбеђење стручне литературе за оспособљавање кандидата за возаче, која је неопходан услов за квалитетну теоријску обуку.

У члану 61. Нацрта предложене су измене става 1. члана 216. ЗБС-а. које су проистекле услед термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона, односно као последица увођења јединственог информационог систем оспособљавања кандидата за возаче услед чега престаје потреба за издавањем било каквих потврда ако то кандидат не захтева.

У члану 62. Нацрта предложене су измене става 1. члана 217. ЗБС-а. које су проистекле услед термилошког усклађивања, а измене става 2. као последица захтева стручне јавности да практична обука кандидата за возаче за управљање возилима категорије АМ, А1, А2, А и В1, мора бити спроведена под надзором инструктора вожње.

У члану 63. Нацрта предложене су измене члана 218. ЗБС-а. које су последица проблема насталих због различитих тумачења Одлуке о утврђивању најнижих цена теоријске и практичне обуке, односно спровођења возачког испита. Наиме, основна јединица за

изражавање цене теоријске, односно практичне, обуке је цена час теоријске, односно практичне, обуке за одређену категорију, а укупна најмања цена обуке је промењива величина и зависи од прописаног броја часова теоријске, односно практичне обуке за одређену категорију. Предложеном изменом знатно се поједностављује форма Одлуке коју доноси влада, као и начин утврђивања најмање цене обуке кандидата за возаче. Измене става 3. су проистекле као последица намере да сваки кандидат након завршетка оспособљавања задржи стручну литературу о оспособљавању како би мога освежавати стечен занања о безбедном управљању возилом.

У члану 64. Нацрта предложена је измена става 2. члана 219. ЗБС-а. која је последица прилагођавања прописима о заштити података о личности.

У члану 65. Нацрта предложена је измена члана 220. став 1. ЗБС-а. која је последица чињеница да са увођењем информационог система престаје потреба за издавање било каквих потврда, односно исте могу бити издате само када кандидат то захтева.

У члану 66. Нацрта предложене су измене става 1. члана 221. ЗБС-а. које су проистекле услед термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона. Измене ст. 2. и 3. су извршене на предлог Агенције за безбедност саобраћаја са основним циљем изједначавања услова под којима се издаје и одузима дозвола (лиценца) за предавача, са условима који се примењују за издавање и одузимање дозволе (лиценце) за инструктора вожње, односно испитивача. Допуна ставом 7. Представља предлог професора са Саобраћајног факултета. У члану 67. Нацрта предложена је измена члана 222. коме су промењене одредбе става који додатно појашњавају процедуру добијања дозволе (лиценце) за предавача теоријске обуке.

У члану 67. Нацрта предложене су измене члана 222. ЗБС-а. које представљају предлог Агенције за безбедност саобраћаја, који је донет због недостатака, односно проблема у примени важеће одредбе.

У члану 68. Нацрта предложене су измене члана 224. ЗБС-а. које представљају предлог Агенције за безбедност саобраћаја, који је донет због недостатака, односно проблема у примени важеће одредбе.

У члану 69. Нацрта предложене су измене ст. 2. и 3. члана 226. ЗБС-а. које су проистекле услед термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона.

У члану 70. Нацрта предложене су измене става 1. члана 227. ЗБС-а. које су проистекле услед термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона.

У члану 71. Нацрта предложена је допуна члана 228. ЗБС-а. која је последица оправданог захтева стручне јавности, чији циљ је омогућавање додатног начин оспособљавања кандидата за возаче.

У члану 72. Нацрта предложена је измене наслова одељка 7. која је последица термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона.

У члану 73. Нацрта предложене су измене ст. 1. и 2 члана 229. ЗБС-а. које су проистекле услед термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона. Измена става 3. је проистекла услед постојања уређаја који пружају знатно више могућности за праћење кретања возила него што има тахограф, при чему је њихова уградња знатно једноставнија, а цена уградње битно нижа.

У члану 74. Нацрта предложена је измена става 1. члана 230. ЗБС-а која је последица терминолошког усклађивања, а измена става 2. је проистекла услед предложених измена става 3. члана 229. Закона.

У члану 75 Нацрта предложена је измена става 1. члана 231. ЗБС-а која је последица терминолошког усклађивања и прецизности одредбе.

У члану 76 Нацрта предложене су измене измене ст. 5. и 6. члана 232. ЗБС-а које су последица увођења информационог система оспособљавања кандидата за возаче, а става 7. услед измене става 2. члана 230. Закона.

Члан 77. Након објављивања испитних питања за теоријски испит, сачињених од стране министарства унутрашњих послова, уследила је веома бурна реакција јавности (изазвана највише њиховим бројем), а предложена допуна члана 234. јасно одређује основ за сачињавање ових питања.

У члану 78. Нацрта предложене су измене измене ст. 1. и 4. члана 235. ЗБС које су последица увођења информационог система оспособљавања кандидата за возаче. Измене става 2 су предложене на захтев стручне јавности и бројних захтева кандидата за возаче за продужење рока од годину дана важења положеног теоријског испита због немогућности (због ограниченог броја кандидата који могу полагати практични испит у току једног дана и малог броја испитивача који имају дозволу) да полажу практични испит у краћим роковима између два полагања практичног испита.

У члану 79. Нацрта предложена је измена става 4. члана 236. ЗБС-а која је последица увођења информационог система оспособљавања кандидата за возаче, а измена става 6. и допуна ставом 7. је последица намере да се на недвосмислен начин пропише када је кандидат положио теоријски, односно практични испит. Предложена допуна ставом 8. Представља „блажу“ варијанту одговарајуће директиве ЕУ којом се забрањује испитивачима да се баве оспособљавањем кандидата за возаче због сукоба интереса.

У члану 80. Нацрта предложене су измене члана 238. ЗБС које је предложила Агенција за безбедност саобраћаја због терминолошког усклађивања са прописима о високом школству, односно осталим одредбама Закона, као и због уочених проблема у примени важећих одредаба.

У члану 81. Нацрта измену члана 239, став 3. ЗБС-а предложила је Агенција за безбедност саобраћаја, због уочених проблема у примени и непрецизности важећих одредаба.

У члану 82. Нацрта предложена је измена наслова одељка 10. која је последица терминолошког усклађивања са осталим одредбама Закона.

У члану 83. Нацрта предложена је допуна члана 240. ЗБС-а је последица утврђеног недостатка важећих одредаба којима није предвиђена могућност да се утврди да насељено место не испуњава прописане услове, односно да се онемогући да се у насељеном месту које је престало да испуњава прописане услове спроводи полагање практичног испита.

У члану 84. Нацрта предложена је допуна члана 241. ЗБС-а која је последица утврђеног недостатка важећих одредаба члана 241. којима није предвиђено ко издаје Дозволу (овлашћење) из става 1.

У члану 85. Нацрта предложена је допуна Закона додавањем новог члана 242. предложена на основу предлога Црвеног крста Србије због уочених проблема у пракси и појаве нелојалне конкуренције на тржишту пружања услуга обуке из прве помоћи.

У члану 86. Нацрта предложена је измена члана 243. става 1. ЗБС-а, јер је недостатак запете у реченици остављао могућност погрешног тумачења одредбе.

У члану 87. Нацрта предложена је измена и допуна члана 247. ЗБС-а. Предлог има за циљ онемогућавање уочене праксе покушавања избегавања одговорности за учињени прекршај, указивањем на учиниоца који је недоступан за процесуирање.

У члану 88 предложене су измене члана 249. ЗБС-а. Предвиђено је да се поступак утврђивања испуњавања прописаних услова за возила врши пре пуштања у саобраћај уместо пре стављања у промет, да министар надлежан за послове саобраћаја на предлог Агенције поред осталог прописује услове које мора испуњавати правно лице које врши испитивања возила, као и да послове у вези са хомологацијом и контролом саобразности возила, уређаја, склопова и опреме на возилима уреди Влада Републике Србије доношењем Уредбе о хомологацији чиме би се обезбедило:

- начин потврђивања да су возила са точковима, опрема и делови који могу бити уграђени и/или коришћени на тим возилима, усаглашени са једнообразним техничким условима

- начин доношења наредби о примени једнообразних техничких услова за испитивање и спровођење хомологације возила са точковима, опреме и делова
- начин контроле саобразности са хомологованим типом
- услове које мора испуњавати правно лице које врши хомологациона испитивања и/или контролу саобразности
- казнене одредбе
- начин преношења одговарајућих прописа Европске Уније.

Предвиђено је такође да возила одређених врста за одређене кориснике не морају испуњавати одређене услове прописане овим законом на основу посебног решења Министра унутрашњих послова Републике Србије.

Наведеним изменама створиће се услови да се послови хомологације возила обављају у пуном обиму који обезбеђује много већу безбедност возила, опреме и делова.

У члану 89. Нацрта дате су измене члана 250. ЗБС. Предвиђено је да постоји могућност одобравања техничке документације уколико не постоји представник произвођача и Републици Србији, да се формира регистар правних лица који врше појединачну производњу односно преправке возила, да се може одобрити техничка документација за уградњу уређаја за спајање вучног и прикључног возила у возила одређених марки и типова за шта неће бити потребно појединачно одобрење техничке документације и коришћење већ одобрене техничке документације другог правног лица, да правно лице које врши испитивање то врши на прописан и савестан начин.

У члану 90. Нацрта дате су измене члана 251. ЗБС. Предвиђено је да се већ на основу сумње на техничком прегледу возила у податке може спровести предвиђени поступак утврђивања истих, као и у случају кад се ти подаци не налазе у бази техничких карактеристика. Изменама Члана 254. предвиђено је да се ради провере одређених техничких карактеристика и података о возилу могу извршити одговарајућа мерења, визуелни преглед као и увид у техничку документацију возила. Наведеним изменама створиће се могућност да се послови испитивања возила раде у пуном обиму.

У члану 91. предложена је допуна члана 254. ЗБС-а која је предложена из разлога што се у објектима за вршење техничког прегледа возила појављују власници, односно корисници, возила са захтевом да се утврде поједине техничке карактеристике возила (нпр. промена боје возила), а што постојећим одредбама није било прецизно омогућено.

У члану 92. Предложена је измена става 1. члана 255. ЗБС-а која је предложена због проблема уочених у процесу издавања дозвола за оспособљавање кандидата за возаче, односно немогућности издавања дозвола јавним предузећим за оспособљавање кандидата за возаче из правно формалног разлога (јавна предузећа нису привредна друштва), и реалног очекивања даће се ти проблеми јавити и при издвању овлашћења за вршење техничких прегледа возила са почетком примене одредаба о техничким прегледима возила. Измене ст. 2, 6. и 8. су последице термилошког усклађивања са осталим одредбама Закона.

У члану 93. Предложена је измена става 1. члана 256. ЗБС-а која је предложена због постојања недостатака у важећој одредби према којој прописане евиденције нису део подзаконског акта о техничком прегледу возила.

У члану 94. Предложена је измена члана 257. ЗБС-а која је предложена из разлога што је приликом израде подзаконског акта о техничком прегледу возила процењено да би најефикаснија контрола законитости вршења техничких прегледа возила била омогућена тако што би се у овом поступку искористиле предности које дају савремене информатичке технологије. Примена ових технологија би, поред битног утицаја на број полицијских службеника који је неопходан за вршење надзора, имала и значајан превентивни утицај на могуће учиниоце прекршаја.

У члану 95. Предложене су измене члана 258. став 1. ЗБС-а, које су предложене као последице измене члана 257. став 1. Закона.

У члану 96. Нацрта предложене су допуне члана 259. ставом 2. које су предложене због проблема уочених у примени одредаба члана 209. Закона које се односе на оспособљавање кандидата за возаче, а допуна ставом 4. због уоченог недостатка важећих одредаба које се односе на технички преглед возила. Нови став 5. члана 259. је последица увођења информационог техничких прегледа возила.

У члану 97. Нацрта промена члана 260. ЗБС-а је предложена у складу са прописима који се примењују и у другим државама у погледу техничких прегледа возила, где је делатност вршења техничких прегледа возила једна од делатности које обављају центри за одржавање возила и у којима се обављају и послови везани за контролу тахографа. Такође, ова промена је захтевана од стручне јавности, као и од министарства у чијој надлежности су послови саобраћаја (у току 2012. године).

У члану 98. Нацрта предложена измена члана 261. ЗБС-а која је последица предложеног брисања ставова 2. и 3. члана 260. Закона.

У члану 99. Нацрта предложена допуна члана 263. ЗБС-а ставом 9. је предложена из разлога потребе обезбеђивања прелазног периода за прилагођавање контролора, који према подзаконском акту који је у примени, испуњавају услове и врше технички преглед возила, а који према одредбама овог Закона не испуњавају услове за вршење техничког прегледа у погледу стручне спреме. Непостојање овакве одредбе могло би довести до стварања тежих социјалних проблема, у случају лица која су највећи део радног века обављали ове послове, која се налазе при крају радног века и која би теже нашла други посао, односно извршила захтевану преквалификацију. Наведени рок за испуњавање прописаних услова сматрамо примереним условима који се захтевају.

Остале измене је предложила Агенција за безбедност саобраћаја због недостатака у примени важећих одредаба.

У члану 100. Нацрта Измене и допуне члана 264. Закона, су углавном предложене из разлога прилагођавања одредби које се односе на технички преглед трактора, мотокултиватора и прикључних возила за трактор, на основу раније извршених измена и допуна Закона, према којима се наведена возила трајно региструју, односно технички преглед се врши на период који није дужи од једне године, као и из разлога прецизирања одредби о техничком прегледу возила ради избегавања различитих тумачења. Ове измене су обухватиле и технички преглед радних машина, с обзиром да не постоје оправдани разлози да на ова возила примене исти критеријуми, јер се ради о возилима која знатно мање учествују у саобраћају на путу од возила на која се претходна измена Закона односи.

Измена става 7. је предложена у циљу изједначавања надлежности у погледу цена техничких прегледа возила и цена у области оспособљавања кандидата за возаче и у складу је са ранијим ставом министарства које је надлежно за послове трговине и услуга.

У члану 101. Нацрта измена члана 265. став 3. ЗБС-а је предложена у циљу изједначавања надлежности у погледу цена техничких прегледа возила и цена у области оспособљавања кандидата за возаче и у складу је са ранијим ставом министарства које је надлежно за послове трговине и услуга.

У члану 102. Нацрта измена члана 267. став 4. је предложена у циљу изједначавања надлежности у погледу цена техничких прегледа возила и цена у области оспособљавања кандидата за возаче и у складу је са ранијим ставом министарства које је надлежно за послове трговине и услуга.

У члану 103. Нацрта предложена је измена и допуна члана 268. ЗБС-а. По том предлогу, прикључна возила за трактор намењена за обављање радова се не морају регистровати, већ могу учествовати у саобраћају са таблицама за привремено означавање и потврдом о њиховом коришћењу. Поред тога, предвиђено је да се избаце из употребе налепнице о техничком прегледу трактора, прикључних возила за трактор и мотокултиватора, већ се предлаже издавање потврда о техничкој исправности. Прецизирани су и услови за одузимање овлашћења правном лицу овлашћеном да издаје регистрационе налепнице, ако из било ког разлога престане да обавља послове вршења техничког прегледа возила, односно престане да испуњава прописане услове на основу којих му је овлашћење дато.

У члану 104. Нацрта предложена је измена и допуна члана 273. ЗБС-а, којом се предлаже да и лица са пребивалиштем у Републици Србији могу управљати возилима регистрованим у иностранству у присуству лица које има право на управљање овим возилима у смислу овог члана. Истовремено се предлаже укидање тог права члановима уже породице лица које има право на управљање овим возилима. Уочено је да је долазило до злоупотребе од стране чланова породице приликом управљања возилом страних регистарских ознака. Овакво понашање отежавало је обраду и расветљавање прекршаја који су учињени предметним возилима.

У члану 105. Нацрта предложена је измена и допуна члана 274. ЗБС-а. Предложено је продужење рока за враћање регистарских таблица након истека важења регистрационе налепнице.

У члану 106. Нацрта предложена је допуна члана 275. ЗБС-а, у смислу увођења посебних регистарских таблица за такси возила. Овим предлогом се и законски регулише да такси возило мора бити посебно регистровано, што омогућава боље управљање и контролу јавног превоза.

У члану 107. Нацрта предложена је допуна члана 276. ЗБС-а, којом се прецизирају обавезе власника возила са ТХ ознакама.

У члану 108. Нацрта предложена је измена члана 278. ЗБС-а, којом је извршена термилошка усклађеност текста Закона.

У члану 109. Нацрта предложена је измена и допуна члана 279. ЗБС-а. У циљу подизања нивоа безбедности возача и путника на мопедима, мотоциклима, трициклима и четвороциклима, предложена је као посебна мера да се возач који не носи заштитну kacигу или превози лице које не носи заштитну kacигу искључи из саобраћаја док трају ти разлози. Поред тога, измењено је трајање мере искључења возача због непоштовања ограничења која су му наложена или одређена, са 24 сата на трајање док трају разлози за искључење (нпр. ограничење обавезе ношења средстава за корекцију вида).

У члану 110. Нацрта предложена је измена и допуна члана 280. ЗБС-а. До сада су учесници у саобраћају, према којима је било дозвољено применити меру утврђивања алкохолисаности, били побројани делом у овом Закону, а делом у подзаконском акту који се тиче контроле и регулисања саобраћаја. Овим предлогом измене и допуне, утврђивање алкохолисаности постаје у целини законска мера и овлашћење. Поред тога, даје се могућност да анализу телесних течности, у циљу утврђивања присуства алкохола или психоактивних супстанци, врши и акредитована лабораторија Министарства унутрашњих послова.

У члану 111. Нацрта предложена је измена члана 281. ЗБС-а, у циљу термилошке усклађености са претходним текстом Закона.

У члану 112. Нацрта предложена је допуна текста Закона након члана 283. ЗБС-а, у циљу усклађивања са Законом о прекршајима.

У члану 113. Нацрта предложена је измена и допуна члана 284. ЗБС-а, у циљу усклађивања са Законом о прекршајима. Поред тога, уочено је да је претходно законско решење у погледу дужине задржавања привремено одузете путне исправе давало могућност извршиоцима прекршаја да избегну прекршајну одговорност, јер се исправа морала вратити најкасније након 5 дана. Овим предлогом се жели утицати на ефикасност извршења прекршајних санкција.

У члану 114. Нацрта предложена је измена члана 285. ЗБС-а, којом је обједињен текст два става постојећег члана.

У члану 115. Нацрта предложена је измена члана 286. ЗБС-а. Прецизирано је да овлашћење за снимање саобраћаја и учесника у саобраћају може бити предузето само у оквирима надлежности органа надлежних за послове полиције и органа надлежних за послове саобраћаја.

У члану 116. Нацрта предложена је измена члана 289. ЗБС-а, у циљу усклађивања са измењеном материјалном одредбом у вези претовара возила.

У члану 117. Нацрта предложена је измена члана 292. ЗБС-а, у циљу усклађивања са Законом о прекршајима.

У члану 118. Нацрта предложена је допуна у смислу новог члана 300а. ЗБС-а. Овим чланом је презизније дефинисан делокруг Агенције за безбедност саобраћаја, и њено поступање у случајевима деликата правних лица.

У члану 119. Нацрта предложена је измена и допуна члана 301. ЗБС-а. Овом изменом извршено је прецизирано овлашћења лица органа надлежног за послове саобраћаја, у вези инспекцијских надзора.

У члану 120. Нацрта предложена је измена и допуна члана 307. ЗБС-а. које су последица измене члана 210. Закона, а става 7. непрецизности важеће одредбе. Измене става 9. су условили проблеми уочени у пракси, а који нису обухваћени важећим одредбама наведеног члана. Измена става 12. је последица предлога Агенције за безбедност саобраћаја да се и предавачи изједначе са инструкторима вожње и испитивачима, када се утврди да

посао за који имају дозволу не обављају на непрописан и несавестан начин. Допуна ставом 14. је предложена као последица предложеног увођења информационог система оспособљавања кандидата за возаче, а у циљ постизања ефикасности и рационализације у поступању надлежног органа.

У члану 121. Нацрта су измене ст. 3. и 4. члана 308. ЗБС-а које су последица терминолошког усклађивања, односно прецизирања важећих одредаба. Допуна новим ставом 6. је предложена као последица предложеног увођења информационог система техничког прегледа возила, а у циљ постизања ефикасности и рационализације у поступању надлежног органа.

У члану 122. Нацрта предложена је измена и допуна члана 311. ЗБС-а. У ставу 1. извршено је уподобљење термина, и уместо речи „преглед“ предложен је термин „надзор“. У складу са савременим тенденцијама у комуникацији, предложене су измене које су у складу са Законом о електронском потпису.

У члану 123. Нацрта предложено је брисање члана 312. ЗБС-а, у складу са Законом о прекршајима.

У члану 124. Нацрта предложена је измена члана 313. ЗБС-а у складу са Законом о прекршајима.

У члану 125. Нацрта предложена је измена члана 314а ЗБС-а. Циљ ове промене је да се свеобухватно утврди законска могућност у вези непроцесуирања лица из овог члана.

У члану 126. Нацрта предложена је измена члана 319. ЗБС-а. Овим предлогом је проширена одговорност инструктора возње, односно лица које надзире возача који возилом управља на основу пробне возачке дозволе, на тај начин што им се могу изрећи све санкције предвиђене за учињени прекршај.

У члану 127. Нацрта предложено је брисање члана 320. ЗБС-а, с обзиром да је дошло до обједињавања материјалних одредби у члану 247. Закона.

У члану 128. Нацрта предложена је измена члана 321. ЗБС-а, у складу са Законом о прекршајима.

У члану 129. Нацрта предложена је измена члана 322. ЗБС-а. На основу праксе, смањен је број исправа које се могу сматрати веродостојним у смислу овог Закона.

У члану 130. Нацрта предложена је измена члана 324. ЗБС-а, у складу са Законом о прекршајима.

У члану 131. Нацрта предложене су измене члана 325. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези привредних преступа уподобљене са измењеним материјалним одредбама.

У члану 132. Нацрта предложене су измене члана 326. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези правних лица и одговорних лица у правним лицима уподобљене са измењеним материјалним одредбама. На основу анализе казнене праксе, предложено је смањење доње границе запрећене новчане казне за правна лица, у циљу реалније градације њихове одговорности.

У члану 133. Нацрта предложене су измене члана 327. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези правних лица и одговорних лица у правним лицима уподобљене са измењеним материјалним одредбама. На основу анализе казнене праксе, предложено је смањење доње границе запрећене новчане казне за правна лица, у циљу реалније градације њихове одговорности.

У члану 134. Нацрта предложене су измене члана 328. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези предузетника уподобљене са измењеним материјалним одредбама. На основу анализе казнене праксе, предложено је смањење доње границе запрећене новчане казне за

предузетнике, у циљу реалније градације њихове одговорности. За одређене прекршаје је предвиђено и да се новчана казна у распону замени новчаном казном у фиксом износу, што ће растеретити судове и повећати ефикасност наплате.

У члану 135. Нацрта предложене су измене члана 329. ЗБС-а, којима се предлаже увођење обавезне заштитне мере одузимања предмета – возила којим је управљано приликом извршења прекршаја, уколико је возач управљао потпуно алкохолисан. Ова мера је предложена као генерална превенција, возило се овде сматра опасним средством којим рукује лице које је себе довело у стање изразито смањене психофизичке способности.

У члану 136. Нацрта предложене су измене члана 330. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези физичког лица уподобљене са измењеним материјалним одредбама. Предлаже се и увођење обавезне заштитне мере одузимања предмета – возила којим је управљано приликом извршења прекршаја, уколико је возач управљао без одговарајуће возачке дозволе, или уколико је одбио да се подвргне испитивању у погледу алкохолисаности, односно присуства психоактивних супстанци у организму.

У члану 137. Нацрта предложене су измене члана 331. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези физичког лица уподобљене са измењеним материјалним одредбама. Поред тога, предложено је и повећање новчаних казни, у циљу генералне превенције на потенцијалне учиниоце прекршаја.

У члану 138. Нацрта предложене су измене члана 332. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези физичког лица уподобљене са измењеним материјалним одредбама. Поред тога, предложено је и повећање новчаних казни, у циљу генералне превенције на потенцијалне учиниоце прекршаја.

У члану 139. Нацрта предложено је увођење новог члана 332а. ЗБС-а. Овај предлог је дат на основу анализе стања безбедности саобраћаја и утицаја појединих прекршаја, и у циљу ефикасности казнене политике према извршиоцима прекршаја.

У члану 140. Нацрта предложене су измене члана 333. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези физичког лица уподобљене са измењеним материјалним одредбама.

У члану 141. Нацрта предложене су измене члана 334. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези физичког лица уподобљене са измењеним материјалним одредбама.

У члану 142. Нацрта предложене су измене члана 335. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези физичког лица уподобљене са измењеним материјалним одредбама. Поред тога, брисане су одредбе којима је прописано изрицање казних поена за извршење тзв. административних прекршаја.

У члану 143. Нацрта предложене су измене члана 336. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези казних поена уподобљење са измењеним материјалним одредбама.

У члану 144. Нацрта предложене су измене члана 338. ЗБС-а, којом су казнене одредбе у вези заштитних мера забране управљања возилом уподобљене са измењеним материјалним одредбама. Посебно овом приликом треба напоменути увођење става 6. којим се омогућава склапање споразума о признању прекршаја у делу заштитних мера, њихове висине и изрицања.

У члану 145. Нацрта предложено је увођење новог члана 338а. ЗБС-а, којим се прецизира шта се подразумева под термином „тежи прекршај из области безбедности саобраћаја“. Циљ ове одредбе је прекршајно процесуирање у складу са Законом о прекршајима.

У члану 146. Нацрта предложене су измене члана 340. ЗБС-а, којим се прописује надлежност Агенције за безбедност саобраћаја у погледу доношења подзаконског акта о раду тела за безбедност саобраћаја у локалним самоуправама.

У члану 147. Нацрта предложене су измене члана 342. ЗБС-а, којим се прописује овлашћење министарства надлежност саобраћаја у погледу доношења подзаконских аката.

У члану 148. Нацрта предложене су измене члана 346. ЗБС-а, којим се прописује да ће Влада прописати најнижу цену обуке и испита из прве помоћи.

У члану 149. Нацрта предложене су измене члана 348. ЗБС-а, којим су допуњене прелазне и завршне одредбе овог Закона.

У члану 150. Нацрта предложена је измена члана 350. ЗБС-а, у циљу терминолошког усклађивања.

У члану 151. Нацрта предложене су измене члана 351. ЗБС-а, којима се прецизирају прелазне и завршне одредбе у вези техничког прегледа возила.

У члану 152. Нацрта предложене су измене члана 352. ЗБС-а, којима се прописује примена Закона о прекршајима који је важио у тренутку извршења деликта.

У члану 153. Нацрта предложене су измене члана 342. ЗБС-а, којим се прецизира рок за ступање на снагу одредби овог Закона.

IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона предвиђа су средства у оквиру буџетских средстава која се редовно одобравају за потребе Министарства унутрашњих послова и у оквиру лимита утврђеног фискалном стратегијом.